

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(Fremsat 3/2 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Disse ret så omfattende forslag til ændringer tilsigter en meget omfattende ændring af hele styringen af ATP og LD. Det er derfor hjælpsomt, når forfatterne i fremsættelsestalen har sammenfattet tingene. Det har man gjort under den fælles betegnelse »demokratisering«, og det er jo en meget positiv etiket. Det er et velklingende navn. Men der kan sandelig sættes spørgsmålstegn ved, om det også kommer til at dække over indholdet.

Man har i bemærkningerne inddelt forslaget i tre hovedafsnit, og jeg vil koncentrere mine kommentarer om de tre hovedtemaer og så undlade at kommentere de mange detaljer.

Det første afsnit kaldes »Demokratisering på kapitalmarkedsniveau«. Her foreslås det, at alle, der er medlem af ATP eller har en konto i LD, vælger et repræsentantskab fælles for ATP og LD efter regler, som svarer til kommunevalgts.

Imod dette forslag har jeg for det første den indvending, at det er forkert at skære ATP og LD over én kam. Der er tale om to forskellige pensionsordninger.

ATP er en pensionsforsikring, dvs. en ordning, hvorved lønmodtagere ved opnåelse af pensionsalderen – og kun hvis de opnår pensionsalderen – får udbetalt en løbende ydelse, indtil de dør. Alle lønmodtagere har, fra ordningen blev etableret med udgangspunkt i en aftale mellem arbejdsmarkedets parter, fået indbetalt bidrag til ATP, men bidragene samles ikke på en personlig konto, de indgår i en fælles pulje.

Ordningen kom i stand som led i den indkomtpolitiske helhedsløsning i 1963, og det er helt i overensstemmelse med denne oprindelse, at ledelsen ligger i hænderne på repræsentanter for alle lønmodtagere og for alle arbejdsgivere – valgt gennem repræsentative organisationer. Hertil kommer repræsentanter for staten som

udtryk for det landspolitiske underlag. Det er den slags langsigtede aftaler, som man selvsagt må respektere.

For så vidt angår Lønmodtagernes Dyrtidsfond er der tale om en slags kapitalpension bestående af individuelle konti for hver enkelt af de lønmodtagere, som i 1977-1978 af staten fik kompensation for nogle dyrtidsportioner, som arbejdsgiverne slap for at udbetale. Der er altså tale om en eksisterende kreds af personer, som i øvrigt gradvis bliver mindre og mindre.

En egentlig demokratisering af LD ville vel indebære, at den enkelte lønmodtager selv kunne forvalte sine egne midler, som så kunne båndlægges i et pengeinstitut, blot der var sikkerhed for, at midlerne ikke blev taget ud til forbrug, men hvor det altså var den pågældende lønmodtager, der selv bestemte, hvor pengene skulle placeres. Vil forslagsstillerne være med til den slags demokratisering? Så var det værd at tale om.

Min anden indvending gælder forslaget om direkte valg. Jeg skal ikke gå i enkeltheder med de foreslåede valgeregler, men kun fremhæve, at der i givet fald bliver tale om et meget bureaukratisk system. For det første må der blive tale om to forskellige valg, fordi det er to forskellige persongrupper, der kan komme på tale som vælgere. For det andet ville sådanne valg i varierende grad omfatte næsten hele befolkningen. Det ville give uforholdsmæssigt store praktiske problemer.

En sammenkædning med kommunevalgene tror jeg kommunerne og befolkningen vil have sig frabedt. Arbejdsmarkedets fonde har intet som helst med kommunerne at gøre.

Den anden del af forslaget kaldes i bemærkningerne »Demokratisering på virksomhedsniveau«. Kernen i dette afsnit af lovforslaget er, at ATP og LD skal overlade stemmeretten på de aktier, fondene har erhvervet, til de ansatte eller deres repræsentanter.

Jeg skal helt undgå at gå ind på de mere politisk-ideologiske udredninger, som er indeholdt i begrundelsen for dette forslag, men alene holde mig til, at det ville være i strid med grundlæggende retsprincipper, hvis lovgivningsmagten ville fratage disse selvejende fonde og deres legitime ledelser retten til at disponere over de aktiver, fondene har ejendomsretten til, for derefter at overlade denne ejerbeføjelse til en i denne forbindelse fuldkommen tilfældigt ud-